

Subotica, hotel Patria
19.- 22. 11. 2009.

IMMUNODI KESHET EXYU

Dragi prijatelji,

Dobrodošli na još jednu, sada već tradiconlanu, Limmud Keshet konferenciju, namenjenu državama bivše Jugoslavije. U vašim rukama se nalazi sve što je potrebno da se organizujete, spremite i snađete u naredna četiri dana. Zato prelistajte sve što smo vam dali i upoznajte se sa čak 26 predavača i preko 70 aktivnosti, koje ćete imati prilike da iskusite u okviru ovog prelepeg grada, i njegove Jevrejske opštine, Subotice.

Ne brinite, iako Subotica nije mali grad, sve aktivnosti će biti unutar hotela ili na stotinak metara odatle. Zato samo opuštено i nogu pred nogu, na vojvođanski način. Sve ćete stići bez stresa, ali samo ako poslušate naš savet sa početka ovog pisma i isplanirate šta želite od ove konferencije! Za sva pitanja, zahteve i objašnjenja na raspolaganju Vam stoji tim volontera - 24 sata na dan, iako se nadamo da nećete u celosti iskoristiti pređašnje pomenutu pogodnost (i mi moramo da se odmorimo ponekad, zar ne?!).

*Želimo Vam puno lepih, iznenađujućih i inspirišućih trenutaka,
Vaš Limmud Keshet tim!*

KORISNE INFORMACIJE

Program ovogodišnje konferencije održavaće se u prostorijama hotela Patria. Između predavanja i radionica predviđeno je osveženje.

Adrese:

Hotel Patria

Đure Đakovića bb, 24000 Subotica, Srbija

00-381-(0) 24- 554 500

Jevrejska Opština Subotica

Dimitrija Tucovića 13

00-381-(0)24-670 970

00-381-(0)24-670 971

Telefoni organizatora:

Dina Šosberger 065 - 6615170

Dejan Viličić 063 - 549663

Ela Rojnik 064 - 1646761

Mina Pašajlić 063 - 7393621

Liza Rojnik 064 - 6175053

(GAN) Mila Stojanović 063 - 8076476

U slučaju da Vam treba doktor molim Vas pozovite Dinu Šosberger ili Dejana Viličića, kako bi Vas uputili na dežurnu ambulantu i doktora.

Subotica, večni mozaik

Ispričaću vam priču o postojanosti, udruženoj pameti, maštovitosti, o veštini ruku koje su postavljale jednu po jednu kocku mozaika, ali i o ljubavi s kojom su one negovane. Pođimo, dakle, u šetnju kroz Suboticu, uz priču, u kojoj ćemo otkriti kako se stepen razvoja društva, kao i njihovi odnosi, ali i raznolikost ljudi oslikava kroz arhitekturu i predstavlja vrhunski simbol ljudske delatnosti. Otkrićemo kako je osobeni način postojanja ljudi i kuća uobličilo grad Suboticu.

Od tvrđave kako je, izgleda, počela zvanično 1391. godine, osnivanjem prvih institucija početkom XVIII veka i dobijanjem statusa slobodnog grada [Maria Theresiopolis -1779.g.], Subotica se razvila u moderan srednjovekovni grad. U drugoj polovini XIX veka, nakon dolaska železnice, uzео je mah ubrzani razvoj, zanatstvo, industrija, trgovina postaju vodeće delatnosti. U tom periodu Subotica dobija svoju monumentalnu zgradu pozorista [1854.g.] kao i mnoge velelepne kuće i palate, poput Rajhlove palate, koje i danas ukrašavaju centralni gradski trg i okolne ulice koje vode do njega. Krajem XIX i početkom XX veka, za manje od dve decenije, Subotica je prošla kroz intenzivan urbani industrijski i kulturni razvoj. Oni najbogatiji duhom, voljom ali i hrabrošću, možda da potvrde

svoj identitet, možda iz stalne ljudske potrebe da se ima nešto veće i lepše od komšije, gradili su sebi dugovečne lepote, dobro znajući da ih neće poneti sa sobom, ostavljajući ih da traju i šepure se pred radoznalim pogledima onih koji zastanu ili samo u prolazu oseću njihovu zavodničku moć.

Gradska kuća je zaštitni znak i najveći građevinsko-arhitektonski objekat u Subotici, mesto gde sedi gradonačelnik, gde se održavaju razna kulturna dešavanja, venčanja. Sagrađena je po projektu dvojice budimpeštanskih arhitekata, Marcela Komora i Dežea Jakoba. Sa elementima baroka u osnovi ipak dominira stil mađarske varijante secesije. Podignuta je za dve godine [od 1908. do 1910.g.], mada je bilo potrebno još dve godine da se celokupna dekoracija objekta privede kraju. Poklonici secesije su, kako fasadni pojas tako i enterijer, ukrali motivima romantičarske note mađarskog folklora, što se manifestuje kroz šare stilizovanih cvetova lale, cvetnih nakita od, čuvene pečujske Zolnai keramike i kovanog gvožđa. 1912. godine Gradska kuća je zablistala svojim punim sjajem, a pola veka kasnije proglašena spomenikom kulture.

Istorija Jevreja u Subotici je započela polovinom XVIII veka. Podaci svedoče da je 1743. godine prvi put dozvoljeno privremeno naseljavanje Jevreja u grad. Kasniji pisani dokumenti potvrđuju da su tadašnje gradske vlasti 1775. godine, Jakobu Hešelu [Jacob Heschel] iz Pakša, prvi put izdali

dozvolu da se trajno nastani u grad, sa čime je započelo doseljavanje jevreja u Suboticu. Osnovali su svoju versku zajednicu, a godina 1790. zvanično započinje rad Jevrejske opštine u Subotici. Još po dolasku, 1777.g. nastalo je i groblje, na mestu na kome se i danas nalazi. Groblje je podeljeno na tri vremenska sektora i jedan memorijalni deo, posvećen žrtvama holokausta, u znak sećanja na više od 4000 duša, koji su izgubili svoje živote u deportaciji, logorima smrti, prinudnom radu od 1941. do 1945. godine. Prvu sinagogu su podigli još pred kraj XVIII veka, kada je jevrejsko življe u gradu činilo 13 porodica, koje su imale zvaničan status građana Subotice. Početkom XIX veka broj je porastao na 43 porodice, koje su proživljavale eru rasta i razvoja, u koju ih je uveo prvi rabin, Lev Hiršman. Bili su priznati kao vrsni trgovci, posrednici, službenici, vešte zanatljije.

Početkom XX veka jevrejska zajednica je ostavila svoj najveći pečat na grad. 1902. godine podignuta je sinagoga u mađarskoj varijanti secesije, kao građevinski prvenac arhitekata Komora i Jakoba. Sinagoga je bogato ukrašena stilizovanim laticama lale, karanfila i paunovim perom, čiji motivi su uočljivi i na vitražima. Svojim konstrukcijskim novinama i spoljašnjošću pokazuje uticaj arhitekture i stila tog vremena na jevrejsku zajednicu u srcu panonske nizije na prekretnici vekova. Međutim, kada se uđe

unutra, njena unutrašnjost priča drugačiju priču. Otkriva nam postojanost tradicije jevrejskih zajednica i svedoči o kontinuitetu njenog postojanja kroz vekove. Danas je sinagoga pod zaštitom UNESCO-a i zbog svoje lepote, arhitektonske, istorijske i kulturne vrednosti proglašena spomenikom kulture. Uz sinagogu se podigla i zgrada koja je prvobitno bila sedište rabina, a od perioda posle Drugog svetskog rata, pa sve do danas, u njoj je smešteno sedište Jevrejske opštine Subotica. Pored sale za okupljanje, sale sa binom i više prostorija koje su od funkcionalnog značaja za članove J.O. u prizemlju zgrade je smeštena mala sinagoga, koja se danas koristi za obavljanje službe. 1923. godine Jevrejska opština je zabeležila još jedan značajan uspeh podizanjem jevrejske bolnice „Bernat Singer“. Godine 1940. u Subotici je živelo 6000 Jevreja, čiji broj se za vreme rata desetkovao. Iseljnjem još 800 Jevreja u Izrael nakon završetka rata, 1948.g., njihov broj se i dalje smanjivao, da bi 1970. g. taj broj iznosio 400. Danas u Subotici ima oko 220 Jevreja.

Generacije Subotičana, kroz vekove njenog postojanja, su sebe ugradile u grad, označile svoje vreme na njemu i dale gradu puno. Stavivši pečat multietničnosti i negujući multikulturalnost učinile su grad prepoznatljivim, postojanim.

Liht Monika

Program

ČETVRTAK 19.11.2009.

16:00 Dolazak učesnika

16:30 Otvaranje (Kongresna sala)

17:00

GAN - na našoj prvoj radionici upoznaćemo se sa roditeljima i decom kroz niz igara takmičarskog karaktera
(VIP sala)

DECA i OMLADINA - Mislili ste da poznajete sve? Upoznajte nove prijatelje, saznajte nešto novo o novim prijateljima, i podsetite se onoga što već znate o starim prijateljima (Diskoteka)

Ivan Čerešnješ: Mutacije memorije Holokausta - memorija kao ideologija u tranzicijskim društvima
(Media centar)

Savremeni istraživači konstantno nastoje premostiti jaz između istorije i kolektivne memorije Jevreja i nejevrejskih zajednica koji koegzistiraju u zajedničkom pejzažu. To nije jednostavan i lak zadatak, ponajviše zbog fundamentalnih razlika između istorije i memorije.

Rudolf Klein: Hram u Duvanskoj Ulici - najveća sinagoga (Kongresna sala)

18:30 Večera

20:00 Svečano otvaranje (Kongresna sala)

Predstava "Golem" - pozorište Kralj David

Ovaj filozofski tekst, koji je vanvremenska fantazija, govori o nasilju i samoodbrani, o ljudima sa žutim tračicama na svojoj odeći, koji vekovima ugroženi, najzad nalaze način da u liku snažnog Golema dobiju zaštitnika, i onog koji će ih braniti od neprijatelja - ljudi bez žutih tračica na odeći. Dva glavna lika, Goldman i Mengold daju rabinu ideju da napravi Golema, kako bi najzad zavladao mir. Tako bi Goldmanova baka mogla da se uda i rodi njihovu majku, a onda bi najzad i oni bili rođeni.

Otvaranje izložbi Judite Kampos i „Ispunjenje snova“ - izložba Izraelske ambasade

21:45

Rabin Danny Epstein: Jevrejska bioetika - eutanazija i transplatacija organa, definicija života i smrti
(Kongresna sala)

Izraelski film (Media centar)

Karaoke (Diskoteka)

Cultural caffe - poetsko veče sa Tatjanom Cvejn (VIP sala)

PETAK 20.11.2009.

7:00 - 9:00 Doručak

09:30 - 12:30

GAN (Soba 421): Ko je bio Noje? Zašto je Nojeva barka posebna? Odgovore na ova i još mnoga druga pitanja saznaćemo kroz priču o Nojevoj barci. Pored toga sa Nives ćemo na plesnoj radionici učiti dečije okretne igre.

DECA I OMLADINA: Potraga za blagom subotičke Jevrejske opštine (igra je napolju - deca se okupljaju kod recepcije)

Kako se zvao prvi Jevrej, koji se naselio u Subotici? Kada je to bilo? Gde je živio i čime se bavio? Kako su živeli Jevreji Subotice u prošlom veku? Kada je izgrađena sinagoga u Subotici? Gde je bila Jevrejska škola? Otkrijte prošlost i sadašnjost subotičkih Jevreja kroz uzbudljivu igru po Subotici.

09:30

Hans Joosten: Bnei Brit nekad i sad (Media centar)

Tokom ove radionice upoznaćete se sa istorijom Bnei Brit-a, njegovim osnivanjem u Americi, koliko je rasprostranjen u Americi i njegov trenutni status, pogotovo u Evropi. Poseban fokus na članstvo i kako biti član, šta očekivati od Bnei Brita.

Maja Gusman: Umetnička radionica (Poslastičarnica)

Milica Lukić: Jutarnja rekreacija (Fitnes sala)

Rabin Danny Epstein: Koncept izabranog naroda - činjenica ili mit (Kongresna sala)

Izvori u kojima se spominje koncept Izabranog naroda, dobre i loše interpretacije. Jevrejsko i hrišćansko polaganje prava na izabranost. Ponos i predrasude: koncept izabranog naroda u istoriji antisemitizma. Izabrani ili šta?

10:45

Anja Premk: Predstavljanje dokumentarne izložbe Tragovima židovske ostavštine u Sloveniji (Media centar)

Predstavićemo kako je sačinjena dokumentarna izložba, koja je trenutno postavljena u mariborskoj sinagogi u Sloveniji. Na trinaest panoa izložena je nepomična židovska ostavština, ona sačuvana i izbrisana. Posebno ćemo istaknuti primer sinagoge u Beltincima, koja je srušena 1937. godine i iza nje nije ostalo ni arhivskih izvora ni nikakva dokumentacija.

Nives Beissmann: Izraelski ples (Kongresna sala)

Mladenka Ivanković: Rane posleratne priče iz beogradske Sinagoge (MP sala)

Neposredno posle oslobođenja Beograda, osvećena je zgrada beogradske sinagoge, koja je zatim postala centralni prostor i mesto okupljanja jevrejskog stanovništva. U neposrednom posleratnom periodu, pored redovnog održavanja bogoslužjenja jednom nedeljno, ovde su bili smešteni: ambulanta, prvo prihvatilište za decu i odrasle, kuhinja i menza, a kasnije i jevrejski studentski dom.

Robert Djerassi: Presentacija povodom stogodišnjice sinagoge u Sofiji (soba 321)

12:00

Janez Premk: Svedočanstva iz Maribora (Media centar)

Grad Maribor u srednjem veku najznačajniji je centar jevrejskih stanovnika u Sloveniji. Uprkos isterivanju Jevreja pred kraj srednjeg veka, sačuvana je nekadašnja sinagoga, koja je nedavno restaurirana. S obzirom na godinu kada je podignuta, ona se ubraja među najstarije očuvane srednjovekovne sinagoge u Evropi. Tu se nalazila i izuzetno značajna ješiva u kojoj je delovao i rabin Izrael Isserlein.

Rani Jaeger: Bialikova Halaha i Agada - pesnikov pogled na kulturološku odgovornost (Kongresna sala)

Haim Nachman Bialik (1873-1934) bio je, po svemu sudeći, najveći moderni hebrejski pesnik. U Halahi i Agadi (1917) Bialik se bavi gorućim pitanjima toga vremena - šta je bitno za opstanak i uspeh moderne jevrejske kulture? Budući da je bio ključna figura u renesansi moderne jevrejske kulture, i da je imao viziju celokupnog jevrejskog učenja i književnosti, čini se da je njegov doprinos ovoj temi od velike vrednosti i dan danas.

Duško Štampalija: Jevrejski Kalendar I deo (VIP sala)

LUAH - Jevrejski kalendar: istorijski, astronomski i matematički aspekti kalendara

13:00 - 14:00 Ručak

14:00 - 16:15

GAN (Soba 421) Zajedno pravimo našu malu Nojevu barku. Dekorisaćemo je i obojiti po želji svakog od nas.

DECA: *Radionice - ples* (Diskoteka), *umetnost* (Poslastičarnica), *muzika* (trpezarija)

OMLADINA: *Sonja Viličić – Jevrejska književnost* (Soba 321)

Kroz Abrahamov lik predstaviceemo razvoj Jevrejske književnosti kroz istoriju. Saznaćemo kako je Abraham predstavljen u Tori - prvoj jevrejskoj "knjizi" inspirisanoj B-gom, a kako u Talmudu, koji su napisali mudri rabini. Otkrićemo šta je uticalo na Sefardsku književnost i kako je Abraham predstavljen u Hasidskim pričama.

14:00 *Moshe Faifer: Prava priroda Šabata* (Kongresna sala)

"Šest dana neka se radi; a sedmi je dan subota, odmor, svet Gospodu... To je znak između mene i sinova Izrailjevih doveka; jer je za šest dana stvorio Gospod nebo i zemlju, a u sedmi dan počinu i odmori se." – Exodus 31:15-17

Šabat je jedan od najpoznatijih i najmanje razumljivih jevrejskih praznika. Oni koji ne obeležavaju Šabat misle o njemu kao o danu ispunjenom ograničenjima. Ja bih voleo da vam predstavim drugačiji pogled na Šabat - Šabat koji se sastoji od biti umesto raditi; Šabat koji prevazilazi materijalizam; dan vremena, a ne dan prostora.

Tomislav Osmanli: Život i stradanje solunskih Jevreja (VIP sala)

Marija Salom: Tora, aron hakodeš, bima... i mi - ceremonijalna umetnost (Media centar)

Tora, aron hakodeš, talit, rukopisi... su vekovima deo jevrejskog života i polje rada bezbrojnih, najčešće nepoznatih, umetnika. Njihovo bogatstvo izraza iznenadilo je prve istraživače jevrejske ceremonijalne umetnosti. Možda će iznenaditi i vas! Upoznajmo se sa njima kroz predavanje i power - point prezentaciju.

15:00 - 15:15 Paljenje sveća za Šabat (Ispred kongresne sale)

15:15

Aleksandar Belevski: EUJS - jevrejski studenti u svetskoj politici (VIP sala)

Prezentacija aktivnosti EUJS-a u proteklom periodu, lična perspektiva na njene aktivnosti iz ugla potpredsednika u periodu 2008–2010; diskusija o mogućnostima u budućnosti.

Rudolf Klein: Secesija - Jevrejski stil? (Media centar)

Vuk Dautović: Zbirka Amuleta Jevrejskog Istorijskog Muzeja u Beogradu (Kongresna sala)

Amuleti su objekti profilaktičke apotropejske namene. Kriptičnost teksta, čini mehanizme njihovog delovanja nepristupačnim. Dešifrovanje beogradske kolekcije, otvara prostor za njihovo potpunije razumevanje i tumačenje. Nakon toga upotreba amuleta u svakodnevnom životu, naspram simboličnih i memorijskih predmeta postaje jasniji fenomen, i može se posmatrati u okvirima vizuelne kulture.

17:30 Kabalat Šabat

Tradicionalni Kabalat Šabat (Subotička sinagoga)

Imate nesvakidašnju priliku da provedete ugodan Šabat u prijatnoj atmosferi naših domaćina. (Polazak iz hotela u 17:15h)

Muzički Kabalat Šabat - deca i omladina (Media centar)

Dodite i prisustvujte zabavnom muzičkom Kabalat Šabatu!

Kabalat Šabat sa objašnjenjem (Kongresna sala)

Šabatna služba biće propraćena melodijama i objašnjenima molitvi.

19:00 Kiduš i večera

20:30

Šabat caffe - predstavljanje knjige Tomislava Osmanlija u pratnji Saše Kabilja (Media centar)

Šabat kviz (VIP sala)

Rabin Danny Epstein - Verski cionizam i verski anti-cionizam - (Kongresna sala)

Da li je B-g cionista?

Biti cionista i ispunjavati cionistički san – micva (dobro delo) ili delo jeresi?

Da li B-g želi da svi mi živimo u Izraelu?

Da li je moguće biti "dobar" Jevrejin, a živeti van države Izrael?

Kakva bi trebalo da je naša veza i naš stav prema jevrejskoj državi?

22:00 Film - (Media centar)

Izraelski ples - (Kongresna sala)

SUBOTA 21.11.2009.

7:00 - 9:00 Doručak

09:30 - 13:00

GAN (Soba 421): Ovo pre podne pravimo kostime omiljenih životinja dece, a onda ćemo se maskirati i oponašati životinje u našoj maloj šarenoj barci. Deca će svoju kreativnost imati prilike da izraze i na radionici koju će samo za njih pripremiti Maja.

09:30

DECA: Kroz postere, plakate, fotografije, umetnička dela velikih slikara saznajte koje delo je obeležilo našu istoriju. (Ispred kongresne)

OMLADINA: Sonja Viličić - Šta je jevrejska umetnost (Soba 321)

Uz Vašu pomoć probaćemo da definišemo Jevrejsku umetnost. Da li je Jevrejski umetnik samo onaj koji stvara dela sa jevrejskom tematikom ili je dovoljno da je umetnik jevrejskog porekla da bi se njegovo delo "učlanilo" u jevrejsku porodicu umetnosti. Kroz vašu diskusiju i odgovore pokušaćemo da razjasnimo teško pitanje Jevrejske umetnosti.

Marija Salom: Praznici i ceremonijalna umetnost (Media Centar)

Svaki jevrejski praznik prati upotreba predmeta, koji su postali njegovi simboli. Ovi predmeti su vezani za kuću ili hram, obuhvataju dela primenjene i likovne umetnosti i etnografski materijal i nazivaju se zajedničkim imenom - judaika. Najlepše primerke judaike sveta koji su ulepšavali naše praznike vekovima možete videti u power - point prezentaciji.

Rani Jaeger: Hanuka - Majmonidesovo razumevanje suštine praznika svetlosti (VIP sala)

Šta je Hanuka? Istražićemo ovo naizgled neobično Talmudsko pitanje (nikad pitano na taj način za neki drugi praznik!); pročitaćemo nekoliko zanimljivih odgovora i posebno se osvrnuti na Majmonidesov (1135-1204) stav, koji je izložio u svojoj knjizi Mišnei Tora. Uz mnoge druge svoje zasluge, Majmonides je imao arhitektonski talenat za raspravu o temi. Vrlina, koju ćemo koristiti dok čitamo poglavlje o Hanuki.

Milica Lukić: Jutarnja rekreacija (Fitnes)

Rabin Danny Epstein: Adam i Eva: Torin pristup seksualnosti i svetosti (Kongresna sala)

10:45

DECA I OMLADINA: Film (Media centar)

Moshe Faifer: Etičke i moralne dileme u Bibliji - Akedet Yitzhak - Žrtvovanje Isaka (VIP sala)

Priča o žrtvovanju je jedna od centralnih priča u Tori i jedna od najtežih za razumevanje. Koja je priroda ovog "testa" na koji B-g stavlja Abrahama? Za koga je namenjen ovaj test? Šta se zapravo očekivalo od Abrahama da uradi? I konačno, koju lekciju možemo iz ovoga da naučimo? Na ovoj radionici pokušaćemo da odgovorimo na ova i još neka pitanja, osvrćući se i na klasične i na moderne komentatore i mislioce.

Dijana Štark: Porođični običaji kroz jevrejsku istoriju (Soba 321)

Melita Švob: Prezentacija zimskog seminara u Opatiji u organizaciji Udruge preživelih Holokausta (Trpezarija)

12:00 N.J.E. Arthur Koll, Ambasador države Izrael u Srbiji: Antisemitizam danas (Kongresna sala)

Maja Gusman: Umetnička radionica (Poslastičarnica)

13:15 - 14:45 Ručak

15:00 -19:00

GAN (Soba 421) Posle kiše na nebu stoji u hiljadu boja, to je duga tvoja i moja!

Ručicama umrljanim u temperine boje stvorićemo dugu iznad naše male barke.

15:00

DECA: Krenite sa nama na putovanje od Nisana do Adara, od Pesaha do Purima (Soba 321)

Andraš Borgula: Open Jewish Stage (Diskoteka)

Osećate li ritam? Da li volite da glumite, pevate, plešete? Da li ste spremni da stanate na pozornicu? Open Jewish Stage ostvariće vaše snove!

Možete naučiti da glumite kroz posebne vežbe i tehnike proba, koje je razvio Telavivski univerzitet. Improvizacija, igre situacija, vežbe koncentracije pomoći će vam da postanete zvezda!

Vuk Dautović: Ideja harmonije i privatno - javni identitet u vizuelnoj dekoraciji balkanskih ketuba

(Kongresna sala)

Slikanu dekoraciju ketuba karakterišu slični simbolički sadržaji koji izražavaju ideju bračne harmonije kao i identitet u okviru jevrejske zajednice na prostoru određene države. Zato dekoracija ketube nosi privatno-javni karakter, koji se uobličava prema učenjima vere i konkretnim društveno državnim okolnostima. U dekoraciji balkanskih ketuba iz Beograda, Smedereva, Pirota, Niša ili Soluna iz perioda od druge polovine XIX veka do perioda između dva svetska rata, jasno su izražene ideje harmonije, a javljaju se i zvanična državna obeležja. Struktura i karakteristična simbolična dekoracija odgovaraju tradicionalnoj jevrejskoj simbolici, kao i tokovima vizuelne kulture Balkana.

Hans Joosten: Jevrejska Holandija (VIP sala)

Kroz slike imaćete priliku da se upoznate sa jevrejskim životom Holandije. Prikazaćemo Vam Amsterdam kao najveći jevrejski centar, ali takođe i manje jevrejske zajednice koje se bore za opstanak.

Ljiljana Lepuša, Edita Jankov, Goranda Todorić: predstavljanje knjige Predsednici (Media sala)

Predstavljanje knjige „Predsednici“, izdate 2008.g. koja obuhvata sve predsednike Jevrejske opštine Novi Sad posle Drugog svetskog rata. U predgovoru je dat kratak pregled društvenih prilika i aktivnosti opštine, da bi u glavnom korpusu knjige bili predstavljeni svi oni pojedinci koji su bili na čelu novosadske jevrejske zajednice do sada. Prikaz je vođen na osnovu manje-više jednakih pitanja postavljenih predsednicima, a koja se odnose na socijalne prilike, uslove rada, poreklo, školovanje i profesionalni rad. Preko osvrta na protekli period, dobija se uvid u život novosadske jevrejske opštine, lični pristup funkciji predsednika, kao i

šire društveno okruženje. Članice tima, koji je realizovao ovaj zadatak, govoriće o segmentu koji je svaka od njih uradila (Ljiljana Lepuša, Edita Jankov, Gordana Todorčić). Izlaganje je praćeno fotografijama.

16:15

DECA: Umetnost (Soba 321)

OMLADINA: Caffe dilema (radionica traje do 18.30, poslastičarnica)

U atmosferi kafića i uz kafu, čaj, sok i grickalice imaćete priliku da se susretnete sa etičkim dilemama, kojima treba da presudite. Videćemo šta vi mislite o modernim etičkim dilemama, a nakon toga ćemo videti koji bi vam odgovor Judaizam ponudio oslanjajući se na korene zakona, zapisane pre mnogo hiljada godina.

Ivan Čerešnješ: Bosanske sinagoge na prelazu XIX u XX stoljeće - Neo-orijentalizam u službi imperijalizma u arhitekturi (Media sala)

Najvažnija materijalna manifestacija "orijentalnog ponosa" među Jevrejima postala je sinagoga u Neo - Mavarskom stilu. Austro - Ugarska je bila i ostala centar Neo-Mavarskih sinagoga u Evropi. Do početka Prvog svetskog rata nije bilo mnogo Jevrejskih zajednica u većim gradovima Austro - Ugarske imperije koje nisu krasile sinagoge u Mavarskom stilu, uključujući i Bosnu.

Duško Štampalija: Jevrejski kalendar II deo (VIP sala)

LUAH - Jevrejski kalendar: istorijski, astronomski i matematički aspekti kalendara

Viktor Nojman - Turizam u Izraelu (Trpezarija)

Tema ovog predavanja je priča kroz slike, sa opisima raznih mesta u Izraelu, gledano kroz turizam, hranu, običaje i specifičnosti države Izrael. Tel-Aviv, Jerusalem, Eilat, Haifa, Golan, hoteli, hrana i kašrut, samo su neki od pojmova kojima ćemo se baviti ovom prilikom. Poseban osvrt će biti napravljen na temu Alija i studiranja u Izraelu.

17:15 Havdala (Kongresna sala)

17:30

DECA: Radionica (Soba 321)

25og dana meseca Kisleva počinje praznik paljenja svećica, pevanja Maoz Cur, pravljanja latkesa i sufganjot. Da li znate o čemu pričamo?

Yair Frommer zamenik šefa misije u ambasadi Izraela u Beogradu - Izrael, imidž i javnost (Kongresna sala)

19:00 Večera

20:30 Koncert (Kongresna sala)

Plesne grupe: Haverim šel Israel - Jevrejska Opština Osijek

Maayan - Jevrejska Opština Novi Sad

Bend: Jewdyssee (Nemačka - Izrael)

22:30 Plesni maraton (Kongresna sala)

Party night (Diskoteka)

NEDELJA 22.11.2009.

7:00 - 9:00 Doručak

GAN i DECA: Posetom zoološkog vrta dečica će sa svojim roditeljima imati priliku da uživaju gledajući životinje, koje su bili stanovnici Nojeve barke.

09:30

OMLADINA: Sonja Viličić - Hot teen topics (Soba 321)

Šta Judaizam ima da kaže u vezi svakodnevnih tema mladalačkog života. Kakav je stav Judaizma prema alkoholu, tetovažama i bezbrojnim mindušama.

Obilazak Sinagoge sa Rudolfom Kleinom (polazak ispred hotela u 9.15h)

Dijana Štark Radojković: Jačanje porodične kompetencije kao preventiva bolesti zavisnosti mladih
(VIP sala)

Maja Gusman: Umetnička radionica (Poslastičarnica)

Milica Lukić: Jutarnja rekreacija (Fitness sala)

Josip Korošec: Uloga kulture u fenomenu raznolikosti (Kongresna sala)

U novije vreme, pojam raznolikosti dobija veliki značaj u različitim stručnim područjima i postepeno postaje aktivan činilac u razumevanju kulturnih procesa i prirodnih pojava. Priznavanje ovog pojma ne znači samo dokazivanje njegovog aktivnog postojanja u različitim oblastima, već i u identifikaciji subjekata, koji su ga osmislili ili ga osmišljavaju, kao i u zaštiti stvorenih, različito očuvanih, kvaliteta takvog stvaralaštva. Znači, ne radi se samo o dokazivanju određene etničke, kulturne i civilizacijske prisutnosti i delovanja u nekom prostoru i vremenu, već je važan i njihov udeo u specifičnom odnosu i stvorenoj harmoniji osobina, koje ih čine prepoznatljivim.

Ružica Galac Popović, Nevena Simin i Gordana Todorčić: Presentacija knjige "Zašto su ćutale & majka i ćerka o istom ratu" i radionica „Da ne bude više ćutanja” - (radionica traje dva sata - Media centar)

Presentacija knjige, koju je za života počela majka Magda Bošan Simin, a zatim je, posle majčine smrti, nastavila i dopisala kći, Nevena Simin poslužiće nam kao uvod, izvanredno polazište i povod za razgovor. S tezom da posledice ratova traju kroz mirna razdoblja, kao zlo seme trujuć generacije sve do sedmog naraštaja - progovorićemo, kroz prizmu ličnih iskustava, o traumama i problemima druge generacije preživelih Holokausta, odrastanju dece koje su roditelji pokušali da zaštite ćutanjem.

Sporadično obrađivana, uglavnom u književnim dellima, ova tema nije stigla do naše javnosti. Osvrnućemo se na institucije u Izraelu i drugim zemljama, koje se već decenijama organizovano bave suzbijanjem posledica koje ratovi za sobom ostavljaju na socijalnom, emotivnom i duhovnom tkanju čovekovog bića.

Knjiga će biti dostupna učesnicima promocije.

10:45

OMLADINA I STUDENTI: Eran El Bar - Jevrejska muzika (Soba 321)

Jelena Kalderon: Nehama Lejbović (VIP sala)

Predavanje se sastoji iz biografskog dela u kojem je predstavljen život Nehame Lejbović, s posebnim osvrtom na principe učenja Tore, koje je definisala i kojih se pridržavala tokom svog dugog radnog veka. Nehamini principi učenja Tore biće pokazani na parašat Toledot, koja se po Jevrejskom kalendaru čita na šabat 21. novembra ove godine.

Aleskandar Nećak: 90 godina Saveza Jevrejskih opština Srbije (Kongresna sala)

Andraš Borgula: Open Jewish Stage (Diskoteka)

Osećate li ritam? Da li volite da glumite, pevate, plešete? Da li ste spremni da stanate na pozornicu? Open Jewish Stage ostvariće vaše snove!

Možete naučiti da glumite kroz posebne vežbe i tehnike proba, koje je razvio Telavivski univerzitet. Improvizacija, igre situacija, vežbe koncentracije pomoći će vam da postanete zvezda!

12:00 Davor Salom: Program Makor - Jevrejski Kulturni Form - I ti se pitaš (VIP sala)

Program Makor (heb. izvor) je novi program Bnei Brita Evropa, koji za cilj ima jačanje jevrejskog identiteta učesnika u programu. Okrenut je mladima, ali i srednjoj generaciji i svima onima koji su voljni da saznaju o svom poreklu, o bogatoj jevrejskoj istoriji, kulturno istorijskom nasleđu tražeći korene u lokanoj zajednici, sredini, regiji i Evropi. Program MAKOR - I TI SE PITAJŠ treba da predstavi instrumente kako doći do određenih saznanja i aktivnost (pojedinačno ili u grupi), kako se organizovati, aktivirati. Program MAKOR - I TI SE PITAJŠ će vas uputiti kako da umesto samog posmatrača postanete važan aktivni činilac u procesu jačanja svog ličnog identiteta, ali i grupe, te i šire zajednice. Kroz power - point prezentaciju učesnici ove radionice će se susreti sa brojnim pitanjima, ali i odgovorima.

Janez Premk: Židovska Groblja u Sloveniji (Media sala)

Nives Beissmann: Izraelski ples (Kongresna sala)

13:30 Ručak i zatvaranje Limmud Kesheta Ex Yu 2009!

Ovako je bilo prošle godine.

Posebno se zahvaljujemo:

**American Jewish
Joint Distribution
Committee**

The American Jewish Joint Distribution committee i Joods humanitair fonds
za finansijsku i logističku podršku pri organizaciji ove konferencije.

Našim domaćinima:

Savezu Jevrejskih opština Srbije i
Jevrejskoj opštini Subotica.

Zahvaljujemo se Ambasadi države Izrael u Beogradu na ukazanom poverenju i podršci.

Kao i celom volonterskom timu, predavačima, izvođačima i učesnicima.

Volonterski tim: Igor Gabaj, Dunja Miljković, Nikola Jovanović, Ognjen Rajević, Lidija Milinković, Boško Đurica, Nikola Veličković, Ivan Kremer, Nikola Savić, Isidora Dončev, Iva Rajević, Marijana Dončev, Jovana Stojanović, Ivona Gačević, Dejan Đerić, Milorad Mladenović, David Đorđević, Nina Novkov, Monika Liht, Dina Atlas, Maja Katić, Mina Gusman, Jasna Ćirić, Tijana Stevanović, Saša Vereš, Nikolina Periško.

Organizacioni tim: Mina Pašajlić, Liza Rojink, Mila Stojanović, Viktor Nojman, Danijel Bogunović, Andrea Štajner, Marija Salom, Dejan Viličić, Duško Štampalija, Ela Rojnik, Robert Djerassi, koordinator projekta Dina Šosberger.

Dizajn celokupnog vizuelnog identiteta radio: Marko Ulić

**VIDIMO SE
SLEDECE
GODINE**

Limmud Keshet Team